

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/27/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5611207746
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2012:5611207746.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. I., K.. XX.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M.M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov : W. I., K.. XX.X.XXXX, I. O. V. XXX/XX, XXX XX J. Q. - V., zastúpená advokátom JUDr. Petrom Jančim, so sídlom Garbiarska 695, 031 01 Liptovský Mikuláš a X. I., K.. X.X.XXXX, I. O. V. XXX/XX, XXX XX J. Q. - V., I. Č. O. B. J. Q., B. XXXX/XX, zastúpený advokátom JUDr. Jaroslavom Kiapešom, so sídlom Štúrova 4330/31, 031 01 Liptovský Mikuláš, o návrhu matky na úpravu styku a zvýšení výživného a návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 12. 2009 číslo konania 4C/138/2009-23 v časti o výživnom tak, že počnúc od 1. 9. 2011 je otec maloletej p o v i n ý prispievať na výživu maloletej W. I., K.. XX. X. XXXX po 120 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa. Zameškané výživné od 1. 9. 2011 do 31. 7. 2012 vo výške 220 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod podmienkou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti návrhu na zvýšenie výživného súd návrh z a m i e t a.

III. Súd z a m i e t a návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť.

IV. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou W. I. nar. XX. X. XXXX každý víkend párneho týždňa od piatku 13.00 hod. do nedele 17.00 hod. a v nepárnom kalendárnom týždni od stredy 13.00 hod. do štvrtku 08.00 hod., okrem osobitnej úpravy počas sviatkov a prázdnin: Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou počas vianočných sviatkov nepárnom roku od 23. 12. od 17.00 hod. do 26. 12. do 17.00 hod.; v každom párnom kalendárnom roku od 29. 12. od 17.00 hod. do 1. 1. nasledujúceho roka do 17.00 hod.

Počas jarných prázdnin v každom párnom roku od soboty pred začatím jarných prázdnin od 09.00 hod. do soboty, ktorou sa končí týždeň jarných prázdnin do 17.00 hod.

Počas veľkonočných sviatkov v nepárnom roku od veľkého piatku od 09.00 hod. do veľkonočného pondelka do 17.00 hod.

Počas letných školských prázdnin v júli od 15. 7. od 09.00 hod. do 31. 7. do 17.00 hod. a v auguste od 15. 8. od 09.00 hod. do 31. 8. do 17.00 hod., okrem kalendárneho roku 2012, kedy je otec o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou od 6. 8. od 09.00 hod. do 12. 8. do 17.00 hod. a od 20. 8. od 09.00 hod. do 26. 8. do 17.00 hod.

V. Matka je p o v i n á dcéru na styk s otcom pripraviť, otec si bude preberať a odovzdávať maloleté dieťa v mieste bydliska matky s výnimkou úpravy styku v nepárnom týždni od stredy od 13.00 hod., kedy

je otec oprávnený vyzdvihnúť dieťa v škole po vyučovaní do štvrtku do 08.00 hod., kedy je o právný otec odovzdať dieťa v škole na vyučovanie, pokiaľ v týchto dňoch bude prebiehať vyučovanie v škole.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ť o v o d n e n i e :

Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 19. 8. 2011 sa matka maloletej domáhala úpravy styku otca s maloletou dcérou tak, aby bol oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný víkend od piatku 16.00 hod. do nedele 16.00 hod., počas letných prázdnin od 15. 7. od 9.00 hod. do 30. 7. do 17.00 hod., ďalej v každom párnom roku od 23. 12. od 17.00 hod. do 26. 12. do 17.00 hod., počas jarných prázdnin od soboty pred začatím prázdnin od 9.00 hod. do soboty, ktorou sa končia jarné prázdniny do 17.00 hod.; v každom nepárnom roku od 9.00 hod. veľkého piatku do 17.00 hod. veľkonočného pondelka a od 29. 12. od 17.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 17.00 hod. Návrh odôvodnila tým, že na základe dohody rodičov si otec brával maloletú W. v piatok alebo štvrtok zo škôlky a odovzdával ju matke v nedeľu, respektíve v pondelok v škôlke, čo fungovalo do jari 2011. V apríli a máji roku 2011 otec v rozpore s dohodou nedával maloletú W. v piatky do škôlky a ani v pondelky, aj keď tam bola prihlásená na celodenný pobyt a keď sa dohodli na termíne odovzdania, takéto dohody otec prestal rešpektovať a termíny odovzdania nedodrжал. Svojvoľne zobral zdravotný záznam maloletej W. od detskej lekárky, ktorý nevrátil napriek písomnej výzve. Komunikácia s otcom maloletej W. je obmedzená len na SMS správy, matka nepozná súčasné miesto pobytu otca, kde sa realizuje stretávanie s maloletou.

Dňa 13. 9. 2011 podala matka návrh na zvýšenie výživného (čl. 16), ktorý návrh bol zapísaný pod sp. zn. 10P/31/2011, ktoré konanie bolo spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 9P/27/2011 (uznesenie zo dňa 22. 9. 2011 č.k. 10P/31/2011-11). Matka žiadala zvýšiť výživné na 265 eur mesačne, lebo v čase určenia výživného 100 eur mesačne mal otec vyživovaciu povinnosť nielen k maloletej W., ktorá je už staršia a navštevuje prvý ročník základnej školy.

V písomnom vyjadrení otca k návrhu matky na úpravu styku a zvýšenie výživného žiadal otec zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v dvojtýždňových intervaloch (čl. 36-39). Návrh odôvodnil tým, že dcéra W. má na nohe kozmetickú vadu, ktorú matka od jej narodenia odmieta riešiť, preto vyzdvihol zdravotnú kartu a dal ju naštudovať plastickému chirurgovi, ktorý navrhol riešenie kozmetického defektu. Keď deti v škole zistia kozmetický defekt môže dôjsť k posmeškom, čo môže negatívne vplývať na psychiku dcéry. On býva v prenajatom byte, kde má vytvorené podmienky na styk s maloletou. Počas víkendov sa s dcérou stretáva v rodičovskom dome jeho rodičov, ku ktorej majú starí rodičia pekný vzťah a dcéra na nich lipne. Pri odovzdávaní dcéry matke je plačlivá. S dcérou má výborný vzťah, ale matka ju nezapísala na žiadne záujmové krúžky, s dcérou nikde nechodí a podľa tvrdenia dcéry voľný čas trávi pozeraním televízie. On je samostatne zárobkovo činná osoba, má zamestnancov a nemá problém vyzdvihnúť maloletú zo školskej družiny a venovať sa vyplňaniu jej voľného času aktívnejšie ako matka. Dcéra sa vyjadřila, že by najradšej bývala s ním. Ako rodičia spĺňajú predpoklady k tomu, aby riadne zabezpečovali osobnú starostlivosť, lebo maloletá má silné citové väzby na oboch rodičov. Stabilitu výchovného prostredia zabezpečí striedanie po dvoch týždňoch, ktoré dcére vysvetlil primeranej jej veku. Žiadal, aby súd rozhodol, že výživné neurčí, lebo s matkou dieťaťa majú približne rovnaké životné náklady.

Súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka aj na konanie o zmene osobnej starostlivosti na striedavú (čl. 42).

Matka maloletej nesúhlasila so striedavou výchovou, lebo odporca bol vždy nezodpovedný otec a mal problémy s alkoholom. Dcéra je väčšinou aj tak u jeho rodičov. Sám sa o ňu ešte 24 hodín nestaral. Keď bol syn malý, vodil ho otec po krčmách. Syn viezol ako 13 ročný opitého otca v aute. Otec aj dcéru viezol opitý v aute. Žili spolu 20 rokov a problémy s alkoholom mal vždy. Dokonca mu bol zobrať vodičský preukaz pre požitie alkoholu, niekedy v roku 2008. Neplatí načas výživné a dlhuje jej za tri mesiace (k 21. 10. 2011). Ona žije v spoločnej domácnosti so synom, ktorý ukončil štúdium a 13. 10. 2011 sa zamestnal. Určite jej bude prispievať na domácnosť. Syn má so sestrou dobrý vzťah. Otec sa s dcérou stretáva každý druhý víkend od piatku do nedele. Dohodli sa, že si dcéru bude brávať v piatok zo škôlky

a donesie ju tam v pondelok ráno, stalo sa však, že ju tam v piatok nedal, hoci v piatok mávala krúžky. Ani ju neodhlásil, iba jedenkrát sa stalo, že jej oznámil, že chce ísť s dcérou na výlet, s čím vtedy súhlasila. V lete bola dcéra s otcom okolo troch týždňov až do 31. 8. (2011). Otec s ňou bol na dovolenke v zahraničí. Mal ju aj v júni na nejaký týždeň. Najskôr mal ísť odporca s dcérou na dovolenku v máji až júni, ale dostala kiahne, preto išli na dovolenku 21. 8. 2011 a keď sa pýtala, kam pôjdu, otec jej povedal, že do Bulharska, ale zistila, že boli na Kréte. Otec vedel, že idú na Krétu a jej povedal, že do Bulharska. Na dovolenke bol s priateľkou a aj jej dcérou. Otec sa dcéra majú dobrý vzťah, vždy sa k nemu tešila. Až pred mesiacom, keď od neho prišla, bola rozhodená a pýtala sa jej, či súhlasí, aby týždeň bývala u otca a týždeň u nej. Lebo jej teda X. a otec o tom povedali. Dcéra vtedy plakala a bola hysterická, že prezradila niečo a otec sa na ňu bude hnevať. Odvtedy sa stalo, že keď mala ísť k otcovi aj plakala. Hovorila jej, že otec sa jej bude pýtať a keď mu neodpovie, tak s ňou nebude hovoriť. Dcéra v škole nemá žiadne problémy. Ona žije s priateľom V. R.. Okrem hypotéky prispieva do domácnosti podľa potreby. Hospodária spoločne. Niekedy nakupuje potraviny on a niekedy ona. Hypotéku si zobrali, lebo pôvodne chcela so sestrou kúpiť dom, ale potom z toho zišlo. Peniaze použili na prerábku bytu a na jej školu. Hypotéka bola braná vo výške 38.000 eur. Dcéra rada chodila s otcom zo škôlky, problémy nastali po lete, keď otec dcéru povedal, že bude týždeň u nej a týždeň u neho. Dcéra jej povedala, že sa bojí, aby niečo nepovedala, lebo oco sa na ňu bude hnevať a nebude sa s ňou rozprávať (18.11.2011). Aj keď je dcéra s otcom, netrávi s ním celý čas (25. 6. 2012). Ďalej matka uvádzala, že ona platí za byt 170 eur mesačne, za energie 55 eur mesačne. Hypotéku spláca jej priateľ a ona platí za byt a ostatné. Dospelý syn mesačne prispieva na domácnosť 70 eur. Obedy pre dcéru stoja cca 22 eur mesačne, za družinu platí cca 7 eur mesačne, za krúžky v centre voľného času okolo 20 až 25 eur ročne. Dcére kupovala knihy na anglický jazyk a CD. Splátka úveru je 225 eur mesačne.

Otec maloletej vypovedal, že s dcérou majú nadštandardný vzťah. S matkou boli dohodnutí tak, že si dcéru bude brávať vo štvrtok poobede a do škôlky ju dá v utorok. Aj učiteľky v materskej škôlke by mohli potvrdiť, že dcéra od neho nechcela odísť. Keď príde po ňu do školy veľmi sa teší, hneď sa k nemu rozbehne a má rozžiarené oči. Keď bol s priateľkou v Liptovskom Jáne na kúpalisku s dcérou, povedal jej, že ju zanesie domov, dcéra sa vyjadrovala, že domov ísť nechce, lebo tam je sama a nikto sa jej nevenuje. Povedala mu, že chce bývať s ním a nie s mamou. Vtedy jej povedal, že sa môže stať, že sa jej bude nejaká teta na toto pýtať, myslel tým psychologičku. Povedal jej, aby mame o tom nič nehovorila, že to musí prebrať najskôr s mamou. W. sa na neho vždy teší a keď má ísť domov, má ovisnuté kútiky úst a slzy v očiach. Väčšinou plače. Odovzdávanie prebieha tak, že bývalej manželke zavolá, že prišiel s dcérou a ona mu povie, aby ju vypustil z auta a nech zazvoní. Čo sa týka toho pitia, tak on naučil syna plávať a lyžovať. Bývalá manželka bola na dovolenke s priateľom sama. Dcéru dala ku svojej mame do Ostravy. Dcéra jej povedala, že iba sedeli doma a boli vonku okolo paneláku. Výživné platil už pred rozvodom, hoci nemusel. Myslel si, že takto to dorovná. Ak to nie je možné, tak to doplatí. So stretávaním cez víkendy sú problémy, lebo bývalá manželka mu neberie telefón a neodpovedá na SMS-ky. Keď jej poslal SMS, že pôjde po dcéru do školy, odpísala mu, že dobre. Nevie prakticky nič o dcérinom zdravotnom stave a zdravotnú kartu zobral len z dôvodu, že dcéra má na nohe kozmetickú vadu. Konzultoval to so psychológom a ten mu povedal, že dieťa z toho môže mať traumy a ak to zistia deti v škole, môžu sa jej posmievať. Kartu (zdravotnú) dal na posúdenie plastickému chirurgovi cez svojho známeho detského lekára v Prievidzi. Manželka bola s dcérou u lekára, ktorý jej dal vyjadrenie, že je to len kozmetická vada. Keď manžela vymenila zámku na dverách, viac sa do bytu nevrátil. Nechal jej kompletne prerobný byt, vrátane okien, elektroinštalácie a podobne. Preto hypotéka vôbec nebola potrebná.

Vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení (čl. 173) navrhol striedavú starostlivosť zamietnuť a upraviť styk otca s maloletou, ktorého rozsah ponechal na dohodu rodičov, respektíve rozhodnutie súdu.

Splnomocnený zástupca matky maloletého dieťaťa argumentoval, že návrh na striedavú starostlivosť nie je dôvodný, ako vyplýva zo znaleckého posudku a výsluchu znalca, preto žiada návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť zamietnuť. Trvali na výživnom 170 eur mesačne od 1. 9. 2011 s tým, že súhlasia s primeranými splátkami výživného. Rodičia sa na pojednávaní dohodli na reálnej forme styku. Matka súhlasí s tým, aby sa otec stretával s dcérou každý druhý víkend, dva týždne v júli a týždeň v auguste počas letných školských prázdnin. Došlo k reálnej zmene pomerov ale daňový základ 428 eur neodzrkadľuje reálne príjmy otca, lebo jeho výdavky za byt presahujú jeho mesačný príjem: nájom za byt

280 eur, splátka úveru 80 eur. V ostatných sviatkoch pri úprave styku sa pridriavajú záveru, ku ktorým došli rodičia na pojednávaní a stanoviskách vyjadrených matkou dieťaťa.

Splnomocnený zástupca otca maloletého dieťaťa argumentoval tým, že nemá mandát na späťvzatie návrhu na striedavú starostlivosť. Má za to, že na predchádzajúcom pojednávaní sa rodičia dohodli o úprave styku a s takouto dohodou klient súhlasí. Čo sa týka výživného, pomery na strane matky sa nezmenili. Prostriedky, ktoré presahujú príjem jeho klienta, mu požičiavajú rodičia. Matka dala návrh na zvýšenie výživného po tom, ako syn dospel, aby sa tým kompenzovalo výživné, ktoré už na syna nedostáva, výživným na dcéru. Výživné 170 eur od otca a výživné 170 eur od matky, spolu 340 eur nezodpovedá potrebám dieťaťa a ani zásade rovnakej životnej úrovni rodičov a dieťaťa. Klient opustil spoločnú domácnosť a ponechal všetko bývalej manželke (byt a zariadenie). On si musí nanovo zariaďovať svoj život, s čím sú spojené ďalšie náklady. Matka si zobrala úver so sestrou na 38.600 eur, ktorý nepoužila na nadobudnutie nehnuteľnosti, teda má dostatok prostriedkov. Navyše matka žije s druhom, ktorý prispieva na spoločnú domácnosť tým, že spláca úver, čo žiada započítať. Návrh žiadal zamietnuť.

Na návrh matky maloletej bol vypočutý ako svedok Q. I., K.. X. X. XXXX, syn účastníkov a brat maloletej W. I., ktorý vypovedal, že so sestrou má dobrý vzťah. On má s mamou dobrý vzťah. S otcom sa nejakú dobu nestýka vyše roka (18. 11. 2011). Prestali spolu komunikovať, keď si mama našla priateľa. Zo začiatku sestra chodila k otcovi rada, ale teraz sa bojí ísť. Keď sa od neho vrátila bola rozhodená, lebo oco jej povedal niečo, čo nemá doma hovoriť. S otcom mal spoločné aktivity ako plávanie, lyžovanie, naučil ho šoférovať. Otec mal vždy problémy s alkoholom. Neraz ho ožratého viezol domov. Skončili v nejakej krčme. Bolo to o nervoch, lebo on potreboval svoju dávku alkoholu, inak bol nervózny a vrešťal. Otca viezol opitého v aute, keď mal 13 či 14 rokov. Otca nenavštevuje, lebo sa ho snažil kúpiť. Sľúbil mu, že mu kúpi auto, ak prehovorí mamu, aby sa k nemu vrátila. Zaplatil mu dovolenku 400 eur a potom chcel vedieť, či povedal mame, aby sa k nemu vrátila. On mu radil, aby dal mame čas a netlačil na ňu. Počul, ako otec s mamou telefonuje, vulgárne jej nadával, lebo chcel, aby mama zapla telefón nahlas, aby to počul. Niektoré aktivity robieval s otcom, alebo aj veci, ktoré robieval s mamou a nerobieval s otcom. Mama so sestrou sú doma alebo chodia na výlety, na prechádzky, hrajú sa. Mama sa so sestrou učí do školy. Veľa voľného času nazvyš nie je.

Okrem výsluchu účastníkov konania, svedka a súdneho znalca V. Q. Š., V.. súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čl. 1-173, najmä fotokópiou potvrdenia materskej školy čl. 4, výpisom zo živnostenského registra otca maloletého dieťaťa čl. 18-19, výpisom z Registra obyvateľov SR z 21. 9. 2011 o trvalom pobyte otca maloletej hláseného na pobyt bezdomovca čl. 21, potvrdením o príjme matky maloletého dieťaťa čl. 24, správou Daňového úradu Liptovský Mikuláš k daňovému priznaniu otca maloletej za rok 2010 s prílohami čl. 26-28, písomným vyjadrením otca maloletej z 19. 10. 2011 čl. 36-39, prehľadom výdavkov matky maloletého dieťaťa čl. 40, výpisom z evidenčnej karty vodiča - otca maloletého dieťaťa Okresného riaditeľstva PZ, Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš čl. 52-56, písomným vyjadrením matky maloletej zo 16. 11. 2011 čl. 57-59, vytlačným záznamom SMS správ medzi rodičmi maloletého dieťaťa čl. 60-61, fotokópiou zmluvy o splátkovom úvere matky maloletého dieťaťa čl. 62-64, písomnou správou z prešetrenia pomerov Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš čl. 65, znaleckým posudkom č. 3/2012 čl. 82-112, správou o príjme matky maloletého dieťaťa čl. 141, správou Daňového úradu Žilina, pobočka Liptovský Mikuláš k daňovému priznaniu otca maloletého dieťaťa za rok 2011 čl. 153-168, fotokópiou oznámenia Union Poistovne o otcovi maloletého dieťaťa o zadanie trvalého príkazu na úhradu poistného pre investičné životné poistenie čl. 144, fotokópiou poistky k investičnému životnému poisteniu otca maloletého dieťaťa čl. 145, originálom zmluvy o prenájme bytu, ktorej fotokópia je v spise na čl. 169-171, ktorú ako nájomca uzavrel otec maloletého dieťaťa, fotokópiou potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2011 otca maloletého dieťaťa čl. 172, písomným vyjadrením kolízneho opatrovníka z 19. 7. 2012 čl. 173. Ďalej sa súd oboznámil s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/138/2009.

Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti mal súd preukázané:

§ 36 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej iba ZR

(1)Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich

rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

§ 24 ZR

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

(4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

§ 25 ZR

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodovaní o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

§ 26 ZR

Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

§ 62 ZR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 75 ZR

(1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (veta prvá).

§ 78 ZR

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery (veta prvá).

Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 29. 12. 2009 č.k. 4C/138/2009-23 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. 6. 2010 č.k. 6Co/59/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 25. 8. 2010. Maloletá W. I. bola na čas po rozvoze zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi maloletej bola určená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa po 100 eur mesačne. Otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou W. I. vždy po predchádzajúcej vzájomnej dohode s matkou, ktorá bola povinná dieťa na stretnutie pripraviť.

Otec maloletej žiadal zmenu z osobnej starostlivosti matky o maloletú na striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov o maloletú. Súd skúmal, či došlo k zmene pomerov, aby zmenil rozhodnutie o osobnej starostlivosti, najmä či sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, keďže o osobnú starostlivosť prejavil záujem otec maloletého dieťaťa. V konaní pred súdom súd skúmal, či prípadná striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletého dieťaťa. Obaja rodičia deklarovali svoj blízky citový vzájomný vzťah s maloletou a to každý jednotlivo, súčasne každý z rodičov tvrdil, že maloletá má bližší vzťah k nemu ako k druhému rodičovi. Otec tvrdil, že dcéra mu povedala, že chce byť s ním a nie s mamou a matka tvrdila, že dcéra od jari 2011 začala prejavovať nevôľu navštevovať otca a prejavovať strach, aby sa otec nedozvedel, čo povedala mame. Vzhľadom na nízky vek dieťaťa narodeného XX. X. XXXX súd nepovažoval za vhodné maloletú vypočuť, preto nariadil znalecké dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že maloletá má výrazne pozitívny vzťah k matke aj k otcovi a k otcovi až idealizovaný. Rodičia však nedokážu medzi sebou dostatočne komunikovať, čo vyplýva z toho, že nie sú plne vyrovnaní s rozpadom ich vzťahu, čo znalec vysvetlil tak, že rodičia stále komunikujú ako bývalí partneri a nie ako rodičia, z čoho by mohli vzniknúť ďalšie konflikty (matka je voči otcovi negatívne a vzťahovačne nastavená a otec nie je plne vyrovnaný s rozchodom s bývalou manželkou). Znalec za osobu vhodnejšiu pre výchovu dieťaťa označil matku, ktorej vplyv mal prevažovať (matka sa nevyznačuje patologickými prejavmi, má záujem a primerané intelektové a osobnostné predpoklady starať sa o dieťa; je motivovaná snahou o primeranú výchovu dieťaťa. Otec má sklony k vzťahovačnosti a presadzovaniu svojich riešení, okrem jeho citového vzťahu k dieťaťu môže byť motivovaný k striedavej starostlivosti aj tým, že nie je plne vyrovnaný s rozchodom s bývalou manželkou a jeho praktické schopnosti zabezpečiť výchovu dieťaťa sú oproti schopnostiam matky dieťaťa nižšie). Súdnym znalecom striedavú starostlivosť neodporučil, lebo by bola zdrojom ďalších konfliktov medzi rodičmi, čo by negatívne vplývalo na maloletú. Za dôkaz neschopnosti rodičov vzájomne komunikovať súd považoval aj záver znalca, že nebolo možné posúdiť ovplyvňovanie dieťaťa rodičmi, lebo dieťa sa odmietlo k tejto téme vyjadriť z obavy, že by sa mohli narušiť vzťahy s niektorým z rodičov. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že neschopnosť rodičov komunikovať sa už negatívne prejavila na správaní maloletého dieťaťa, ktoré má obavu z narušenia vzťahov s niektorým z rodičov. Súd prihliadal nielen na závery znaleckého posudku, ale aj výpovede účastníkov konania a svedka Q. I. - syna účastníkov konania a brata maloletej a aj súdu sa javí, že matka má zodpovednejšie správanie, reálnejšie výchovné postoje a aj väčšiu stabilitu výchovného prostredia, čo videl súd najmä v tom, že matka kladie väčší dôraz na každodenný bežný život spojený so školskými povinnosťami, vedenie dieťaťa k samostatnosti, bez tendencie zapáčiť sa dieťaťu ústupkami a otec zdôrazňuje viac vyplnenie voľno časových aktivít maloletej dcéry, aby prežívala pocity šťastia a sám vo svojej výpovedi (21. 10. 2011) potvrdil, že chcel od dcéry, aby mame nehovorila o čom sa rozprávali, keď mu dcéra mala povedať, že chce bývať s ním. Rodičia, hoci sú už rozvedení, musia výchovné problémy riešiť spolu ako dospelí ľudia a nie zaťažovať 6 ročné dieťa dôsledkami rozkladu partnerského vzťahu, teda prenášať zodpovednosť za neschopnosť komunikácie medzi rodičmi na dieťa. Súd prihliadol aj k tomu, že otec maloletej má v súčasnosti nefunkčný vzťah s plnoletým synom a bratom maloletého dieťa, ktorý ako dôvod, prečo prestal navštevovať otca uviedol, že otec sa ho snažil kúpiť, sľuboval mu kúpu auta, ak prehovorí mamu k návratu, zaplatil mu dovolenku a chcel vedieť, či mame povedal, aby sa k nemu vrátila. Svedok potvrdil, že vo veku 13 či 14 rokov viedol osobné motorové vozidlo, keď viezol opitého otca. Za dôvodnú súd považuje obavu z nezodpovedného správania aj skutočnosť, že otcovi maloletej bol 6. 11. 2007 zadržaný vodičský preukaz a aj 9. 6. 2010 mu bol za spáchanie priestupku vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov (čl. 52-56). Z dôvodov uvedených vyššie v rozsudku súd návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti z osobnej starostlivosti matky na striedavú starostlivosť obidvoch rodičov zamietol.

O úprave styku sa rodičia nedokázali dohodnúť, preto súd styk upravil v takom rozsahu, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie blízkeho vzťahu k obidvom rodičom, lebo aj keď dieťa ostalo v osobnej starostlivosti matky, ktorej výchovný vplyv tým prevažuje, dieťa má právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi, ktorí navyše žijú v tom istom meste. Otec má podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú počas styku. Podľa správy zo šetrenia pomerov kolízneho opatrovníka - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bolo zistené, že otec býva v prenajatom štvorzbovom byte, ktorý je kompletne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, v ktorom zariaďoval detskú izbu s písacím stolom, stoličkou a poličkami. Ostatné veci pre maloletú mal (k 14. 11. 2011) pri svojich rodičoch v O. Č.. XXX, ktorí podľa správy kolízneho opatrovníka obývajú veľký rodinný dom s ústredným kúrením, na dvore ktorého má maloletá hojdačku, pieskovisko. Obaja starí rodičia sú už starobní dôchodcovia, maloletú majú radi a chodia k nim v čase, keď je u otca. Pokiaľ otec odíde za pracovnými povinnosťami, vtedy sa o vnučku

postarajú. Maloletá je žiačkou prvého stupňa základnej školy, je zrejme, že s otcom má blízky citový vzťah, čo vyplýva zo znaleckého posudku, preto je aj v jej záujme, aby sa s otcom stretávala pravidelne a to nielen počas každého druhého víkendú párneho týždňa, ale aj počas pracovných dní nepárneho kalendárneho týždňa otec sa tak mohol podieľať aj na príprave na vyučovanie maloletej (od stredy 13.00 hod. do štvrtku 8.00 hod.). Okrem toho sa otec môže s maloletou rovnocenne stretávať počas tradičných sviatkov: vianočné sviatky, nový rok, jarné prázdniny, veľkonočné sviatky a letné školské prázdniny. Je však potrebné, aby rodičia prehodnotili svoje vzájomné správanie, lebo konfliktný vzťah rodičov negatívne vplýva na maloleté dieťa, ktoré má rado matku i otca a ubližuje mu, ak je matka voči otcovi negatívne naladená a rovnako mu ubližuje, ak je negatívne naladený voči matke otec. Ak sa v takejto napätej atmosfére realizuje styk otca s dieťaťom, dieťa neprežíva negatívne styk s otcom, ale je stresované obavou, že ak bude prejavovať lásku k matke, ublíži tým otcovi a ak bude prejavovať lásku k otcovi, ublíži tým matke. Matka aj otec zohrávajú v živote dieťaťa každý inú úlohu, ale dieťa potrebuje obidvoch. Absencia jedného z rodičov vždy ochudobňuje dieťa a nedá sa ničím nahradiť.

V rozsudku o rozvode súd určil výživné na maloletú 100 eur mesačne, v tom čase mali obaja rodičia vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi Q., ktorá už zanikla ukončením jeho štúdia, to je získaním schopnosti sám sa živiť. Matka žiadala zvýšiť výživné od 1. 9. 2011 na sumu 265 eur. Na pojednávaní 21. 10. 2011 žiadala výživné už len vo výške 170 eur. Ani v čase rozhodovania súdu o rozvode manželstva nežili rodičia maloletej v spoločnej domácnosti. Čistý priemerný mesačný príjem matky maloletého dieťaťa bol 573,65 eur. V súčasnosti je čistý priemerný mesačný príjem matky 667,27 eur, teda jej príjem stúpol o 93,62 eur. Odporca je živnostník a na základe daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2011 mal súd preukázané z jeho daňového základu, že jeho čistý priemerný mesačný príjem je 428,89 eur. V čase rozhodovania súdu o rozvode bol jeho čistý priemerný mesačný príjem 339,49 eur. Teda aj príjem otca stúpol o 89,43 eur. Obidvom rodičom zanikla jedna vyživovacia povinnosť k plnoletému dieťaťu. Obaja rodičia žijú v bytoch a ich náklady na bývanie sú porovnateľné, ale kým otec maloletej žije v byte sám, matka maloletej žije v spoločnej domácnosti s priateľom a plnoletým synom. Náklady na byt vo výške 170 eur mesačne a za energie 55 eur mesačne platí matka maloletej. Jej priateľ spláca hypotekárny úver matky maloletého dieťaťa vo výške 225 eur mesačne. Plnoletý syn, ktorý žije v spoločnej domácnosti s matkou, prispieva na domácnosť 70 eur mesačne. Otec platí mesačne za prenajatý byt 280 eur, v čom sú zahrnuté aj ceny energií. Súd nezohľadnil úvery rodičov maloletého dieťaťa ako nevyhnutné výdavky, rovnako ako poisťky, lebo vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. V čase rozvodu bola maloletá predškolačka, v súčasnosti je žiačkou 1. ročníka základnej školy, s čím sú spojené zvýšené náklady na nákup školských pomôcok (školská taška, prezuvky, cvičebný úbor, zošity, stravovanie v školskej jedálni okolo 22 eur mesačne, za družinu okolo 7 eur mesačne, za krúžky okolo 20 až 25 eur ročne a podobne). Súd zvýšil výživné zo 100 eur na 120 eur mesačne, čo zodpovedá možnostiam a schopnostiam rodičov, najmä otca maloletej, ako aj potrebám dieťaťa. Súd prihladol aj k širokej úprave styku otca s maloletou, čo obnáša zvýšené výdavky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Preto súd vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol. Životná úroveň maloletého dieťaťa je limitovaná životnou úrovňou rodičov, na ktorej má dieťa právo sa podieľať. Zameškané výživné od 1. 9. 2011 do 31. 7. 2012 vo výške 220 eur, to je za 11 mesiacov po 20 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod podmienkou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku (120-100=20 eur x 11 mesiacov = 220 eur).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2).

Pokiaľ si žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, možno navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona.